

04-01-2022

Tillæg nr. 2 til
§ 16a miljøgodkendelse

af kvægbruget
St. Arbjerg
Nørrevej 10, 6990 Ulfborg

HOLSTEBRO
KOMMUNE

Kulturen til forskel

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM TILLÆG NR. 2 TIL MILJØGODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
BASISOPLYSNINGER.....	7
INDRETNING OG DRIFT	7
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR	8
BASISOPLYSNINGER.....	8
INDRETNING OG DRIFT	8
ANLÆG OG BYGNINGER.....	8
BAT	8
AMMONIAK.....	9
LUGT	13
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	15
KLAGEVEJLEDNING	15
OFFENTLIGGØRELSE	15
BILAG	16
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	16
BILAG 2 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	17
BILAG 3 – OVERSICHT OVER GÆLDENDE VILKÅR.....	18
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	22

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	04-01-2022
Husdyrbrugets adresse	Nørrevej 10, 6990 Ulfborg
Ejendomsnummer	661-00178929
Matrikel	67a Den største Del, Staby
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Karsten Sig
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	25048156 / 1007251781 / 57694
Husdyrbrugets ejer	Karsten Sig
Husdyrbrugets telefonnumre	25386364
Husdyrbrugets e-mail	isogkodk@gmail.com
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	230322
Husdyrbrugets konsulent	Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk, e-mail: rim@vestjysk.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Teknik og Miljø Kirkestræde 11, 7500 Holstebro Mail: tm@holstebro.dk Tlf. 96117563
Sagsnummer	09.17.17-P19-11-21

Sagstype	Tillæg nr. 2 til § 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Tillægget betragtes som værende udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Vil-kårene vil være gældende fra meddelelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om tillæg omfattet af retsbeskyt-telse.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sam-menhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Samtidig i af-gørelser	Der er ikke søgt om andre tilladelser eller godkendelser, afledt af Miljøbe-skyttelsesloven, i forbindelse med ansøgning om tillæg.

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter godkendelse af fast gulv, på husdyrbruget på Nørrevej 10, 6990 Ulfborg. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 05-11-2021.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været særligt fokus på:

- Ammoniakdeposition i nærliggende natur herunder et moseområde, der ligger mindre end 200 meter fra ejendommen.

Læsevejledning

Tillægget indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og miljøkonsekvensrapporten. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver, og fremgår af bilag 4. Ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 230322. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Tillægget tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningskema samt yderligere supplerende materiale.

Forhold der ikke ændres ved det ansøgte ift. eksisterende miljøgodkendelse, er ikke behandlet i nærværende tillæg og skal fortsat læses i eksisterende godkendelse af 12-06-2019.

Offentliggørelse

Udkast til tillægget har været i høring hos ansøger har været i 2 ugers høring i perioden fra den 13-12-2021 til den 30-12-2021.

Ikke-teknisk resumé

Nudrift og det ansøgte projekt

Der blev i 2019 givet tilladelse til byggeri af en ny tilbygning til eksisterende kostald. Miljøgodkendelsen blev givet som en §16a godkendelse. I miljøgodkendelsen var der krav om at gulvet i den nye tilbygning skulle etableres som fast drænet gulv, for at overholde kravet til BAT. I stedet blev gulvet etableret som fastgulv med Lelys robotskraber (Lely Discovery 120 Collector), der suger gyllen op på det faste gulv og afleverer det på spaltegulvet.

I tillæg fra 2020 blev det præciseret at det faste gulv skulle oprilles således at det overholdt kravene til et fastdrænet gulv for at BAT-kravet er opfyldt.

Det er præciseret at fast gulv også overholder BAT-kravet på økologisk drevet ejendomme. Nørrevej 10 drives netop økologisk, så derfor søges om godkendelse af den nuværende gulvtype på ejendommen, som bedst kan defineres som fast gulv.

Landskab

Der bygges ikke nyt, så ingen ændringer.

Påvirkning af natur

Gulvsystemet i den nye stald giver anledning til en merdeposition på de nærliggende kategori 3 naturområder. Merdepositionen er dog af en sådan størrelse, at Holstebro Kommune har vurderet, at det ikke vil påvirke naturområderne væsentligt. Kategori 1 og 2 naturområder bliver ikke påvirket mere ved skift i gulvsystemet i stalden.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Ejendommen drives økologisk, så BAT-kravet er overholdt.

Meddelelse om tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed tillæg nr. 2 til § 16a miljøgodkendelse på husdyrbruget matr. nr. 67a Den største Del, Staby, beliggende Nørrevej 10, 6990 Ulfborg.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Dette tillæg nr. 2 til eksisterende § 16a miljøgodkendelse betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Ved meddelelsesdato ophæves tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen dateret 12-06-2019.
2. Vilkår 6 i eksisterende miljøgodkendelse af 12-06-2019 bortfalder ved ibrugtagning af tillægget. En oversigt over gældende vilkår fra miljøgodkendelsen af 12-06-2019 findes i bilag 3.
3. Husdyrbruget skal drives økologisk. Derudover skal husdyrbruget etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

4. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Kostald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.485
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	215
Kalve/hestestald	Flexgruppe: Alle kvæg, heste, får og geder	Dybstrøelse	188
Ny stald	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast gulv med skraber	1.385
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	80
I alt			3.353

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Der er stillet vilkår om, at dette tillæg til § 16a miljøgodkendelsen betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt. Dette skyldes, at vurderingen omfatter hvorvidt gulvet i "Ny stald" leve op til BAT-krav. Ved meddelelsesdato ophæves derfor tillæg nr. 1 dateret den 11-12-2020 til den eksisterende miljøgodkendelse.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i dette tillæg og i den gældende godkendelse er overholdt.

Husdyrbruget er økologisk og Holstebro Kommune stiller vilkår om, at husdyrbruget skal drives økologisk fremover.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

I forbindelse med § 16a miljøgodkendelse af 16-06-2019 blev der bygget en ny stald ("Ny stald") med et produktionsareal på 1.465 m² til kvæg. I miljøgodkendelsen var der krav om at 1.385 m² blev etableret med "Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb" og 80 m² med "Dybstrøelse", for at overholde kravet til BAT.

Husdyrbruget drives økologisk.

Produktionsarealet i "Ny stald" er dog etableret som fastgulv med Lelys robotskraber (Lely Discovery 120 Collector), der suger gyllen op på det faste gulv og afleverer det på spaltegulvet. Gulvet renses ca. 8 gange i døgnnet med Lely Discovery 120 robot.

Holstebro Kommunes vurdering

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke et konkret BAT-krav for økologiske kvægbedrifter, hvorfor BAT-kravet for en økologisk produktion er lig emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Da Nørrevej 10 drives som en økologisk kvægbedrift, gælder således at et fast gulv også overholder BAT-kravet.

Holstebro Kommune vurderer derfor, at den nuværende gulvtype på ejendommen, der bedst kan defineres som fast gulv, overholder kravene til BAT i økologiske bedrifter. Der er stillet vilkår til, at bedriften drives økologisk.

BAT

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrunde fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

BAT-teknologi

Der er stillet vilkår om, at "Ny stald" skal drives med den indretning og staldsystem, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission ikke overstiger det niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau.

Af BAT beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk fremgår en beregning af den samlede maksimale ammoniakfordampning, som må udledes fra husdyrbrugets stalde og lagre i henhold til Miljøstyrelsens BAT-emissionsgrænseværdier.

Den ansøgte totale udledning er 4.877 kg NH₃-N/år og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau, som er 4.877 kg NH₃-N/år.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Ammoniak

Ammoniak

Husdyrproduktioner giver anledning til fordampning af ammoniak, som kan påvirke specielt de kvælstoffølsomme naturtyper omkring husdyrbruget. Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug er der krav til husdyrbrugets tilladte ammoniakpåvirkning af nærliggende naturarealer. Naturarealer er opdelt i tre kategorier i forhold til hvor følsomme de er over for ammoniak.

Tabel 1: Oversigt over kategorier af natur og beskyttelsesniveau.

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 1 (indenfor Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none">• ammoniakfølsomme habitatnaturtyper• § 3 beskyttede heder• § 3 beskyttede overdrev	Maks. totaldeposition, afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden (kumulation) 0,2 - 0,7 kg N/ha/år

Kategori af natur	Tilladt deposition
Kategori 2 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder > 10 ha • § 3 beskyttede overdrev > 2,5 ha • højmoser og lobeliesøer 	Maks. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3 (uden for Natura 2000 områder) <ul style="list-style-type: none"> • § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove 	Maks. merdeposition \geq 1,0 kg N/ha/år

Kravet til totaldepositionen for kategori 1-natur og for kategori 2-natur er et krav til den maksimale totaldeposition, dvs. den ammoniakdeposition, som stammer fra alle husdyrbrugets stalde og lagre - både det, der vil komme fra det ansøgte, og det, der allerede kommer fra den eksisterende drift. Hvilket krav til den maksimale totaldeposition, der skal stilles for kategori 1-natur, afhænger af det antal husdyrbrug, der er i nærheden af området (såkaldt kumulation). Jo flere husdyrbrug i nærheden, jo skærpede krav til den maksimale totaldeposition stilles.

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1-natur og kategori 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret vurdering kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 4.877 kg NH₃-N/år, hvilket er en meremission på 2.394 kg NH₃-N/år i forhold til nudrift og 1.950 kg NH₃-N/år i forhold til 8-års drift.

Samlet ammoniakdeposition siden 2013

For at vurdere om den samlede merdeposition af ammoniak, fra driften i 2013 (8 år siden) til og med den ansøgte drift, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 9 naturområder i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

Kumulation

Totaldepositionen fra det ansøgte husdyrbrug i nærmeste kategori 1-natur er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og til 0,0 kg N/ha/år i to øvrige kategori 1-naturområder, der ligger længere væk for husdyrbruget. Kravene om en totaldeposition på maksimalt 0,2 kg N/ha/år er derfor overholdt uanset kumulation.

Figur 1: Beregninger af ammoniakdeposition på omkringliggende naturområder.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0
Klithede	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0
Kransnålealgesø	Kategori 1	Ansøger	1	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat. 2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Kat. 2 Hede Ø	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3
Eng NV	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,4
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,4	0,5	0,9
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	2,9	3,4	8,8

Kort 1: Omkringliggende naturområder.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Husdyrbruget ligger netop indenfor grænserne af EF-habitatområde nr. 58 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38, Nissum Fjord.

De nærmest liggende dele af habitatområdet (Felsted Kog) er dog domineret af marker samt af rørskove, som ikke er en habitatnaturtype, og som ikke er særligt kvælstoffølsomme. Nogle områder med registreret eng og mose ca. 600-900 meter nord for husdyrbruget er ikke kategori 1 natur.

Det nærmest liggende naturområde, der er kortlagt indenfor habitatområdet med en kvælstoffølsom naturtype, er en 700 m² stor sø beliggende ca. 1,6 kilometer vest for husdyrbruget. Søen er kortlagt som naturtype 3140 kransnålalgesø i moderat naturtilstand.

Tålegrænsen for kransnålalgesøer er lav, 5-10 kg N/ha/år, men i det aktuelle tilfælde, hvor søen er omkranset af mark til tre sider, vurderes den atmosfæriske kvælstofdeposition at være af ringe betydning. Der er dog foretaget beregninger af kvælstofdepositionen i søen, og beregningen viser en samlet deposition på 0,1 kg N/ha/år.

Lidt over 4 kilometer nordøst for husdyrbruget er der kortlagt et surt overdrevarsareal (naturtype 6230) på indlandsklitter ved Nørre Vosborg. Tålegrænsen er her 10-20 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 12 kg N/ha/år (gns. 2017-19) kan den være overskredet. Beregninger viser her en samlet kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år.

Kravene til kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommens drift på Natura 2000-områdets kvælstoffølsomme naturtyper.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmoser eller større heder/overdrev uden for Natura 2000-områder er stor, det vil sige lidt over 4 kilometer. Der er tale om nogle større hedeområder øst og sydvest for Ulfborg samt et overdrevarsområde mod nordøst.

Beregninger viser i begge tilfælde en samlet kvælstofdeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg N/ha/år.

Reglerne for kategori 2 natur er overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af husdyrbruget på områderne.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

Det nærmeste naturområde i forhold til husdyrbruget, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er et 1,3 ha stort registreret moseområde ca. 130 meter øst for de eksisterende staldbygninger.

Konsulentfirmaet Cowi har i juni 2021 gennemgået mosen for Holstebro Kommune. Mosen beskrives som et tæt pilekrat med en gravet sø, og naturtilstanden estimeres til IV – ringe tilstand.

Beregninger for mosen viser en kvælstofdeposition på 2,9 og 3,4 kg N/ha/år i henholdsvis 8-års drift og nudrift samt 8,8 kg N/ha/år i totaldeposition. Baggrundsbelastningen i området er beregnet til 12,2 kg N/ha/år (gns. for 2017-2019), og den samlede deposition er dermed 21 kg N/ha/år.

Tålegrænsen for §3-moser angives til 5-30 kg N/ha/år (DCE 2018), og ud fra Cowis registrering af arealet vurderes tålegrænsen for mosen at ligge i den højeste ende af intervallet. Holstebro Kommune venter derfor ingen negativ effekt af ejendommens drift på mosen.

Herudover er det nærmeste område med potentiel kategori 3 natur et moseareal ca. 600 meter mod nordøst. Også her er naturtilstanden i juni 2021 estimeret til IV, og der er beregnet en kvælstofdeposition på 0,5 kg N/ha/år fra udvidelsen (max. tal for nudrift og 8-års drift) og 0,9 kg N/ha/år i totaldeposition.

Der er ikke registreret potentielt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen, og reglerne for kategori 3 natur er dermed overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over de fastsatte afskæringskriterier.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 beskyttet natur.

Bilag IV-arter

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at projektet ikke får negativ indflydelse på bilag IV arter, og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær husdyrbruget.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær husdyrbruget.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af det ansøgte projekt.

Grøn mosaikguldsmed: Der foreligger et fund fra Holstebro By i 2014, men arten er ikke fundet nær ejendommen.

Vandranke: Har en temmelig stor bestand i afvandingskanalen umiddelbart op til diget ud mod Felsted Kog ikke langt fra ejendommen. Bestanden forventes ikke at blive negativt påvirket af atmosfærisk kvælstof fra ejendommen. Prognosen er i øvrigt gunstig eller vurderet gunstig for arten i området.

Gul stenbræk: Der kendes ingen aktuelle forekomster i kommunen, selv om der findes egnede levesteder.

Det vurderes, at projektet kun vil kunne påvirke Bilag IV arterne ved alvorlige uheld i forbindelse med eksempelvis håndtering af husdyrgødningen. Der er derfor i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår, således at risici for uheld er minimeret.

Lugt

Mange forhold har betydning for lugt. Ud over arten er det eksempelvis staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Lugt fra stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugt regnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes. Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUE, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUE, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUE.

Kumulation af lugt

Der er ikke andre husdyrbrug i nærheden af det ansøgte husdyrbrug, der kan bidrage til de samlede lugtgener for omboende (kumulation). Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Lugtberegning

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 230322) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt.

Lugt fra gyllebeholdere

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til f.eks. gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler.

Gylle ledes fra stalde via lukkede rør til gyllebeholdere. Gyllebeholderne drives med naturligt flydelag. Gyllebeholderne tømmes ved hjælp af sugekran på gyllevogn. Omrøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret, men også i løbet af vækstsæsonen. Omrøring og håndtering af gylle kan give anledning til kortvarige lugtgener.

Dybstrøelsen opbevares hovedsageligt på møddingsplads, med tætsluttende presenning. Sjældne gange oplagres komposteret dybstrøelse i markstak. Markstakke med komposteret dybstrøelse overdækkes med tætsluttende presenning. Udmugning fra stald og udkørsel af dybstrøelse på mark kan ligeledes give anledning til kortvarige lugtgener.

Fra husdyrbrugets lugtcentrum er der cirka 320 meter til nærmeste nabo (Fjordvej 1). Herudover er det oplyst, at markstakke placeres minimum 300 meter fra nabobeboelser, og så de ikke er synlige fra nabobeboelser. Der stilles ikke skærpede vilkår til gødningslagre, håndtering og udbringning af husdyrgødning, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Der er desuden i eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentlig større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Herved skal husdyrbruget efterse, at de stillede vilkår er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den **01-02-2022**.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen. Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Karsten Sig, Nørrevej 10, 6990 Ulfborg (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk, e-mail: rim@vestjysk.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 411 meter meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, E-mail: vestjylland@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Rådet for Grøn Omstilling, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 13-12-2021 til 30-12-2021 har udkast til afgørelse været sendt i høring hos nedenstående:

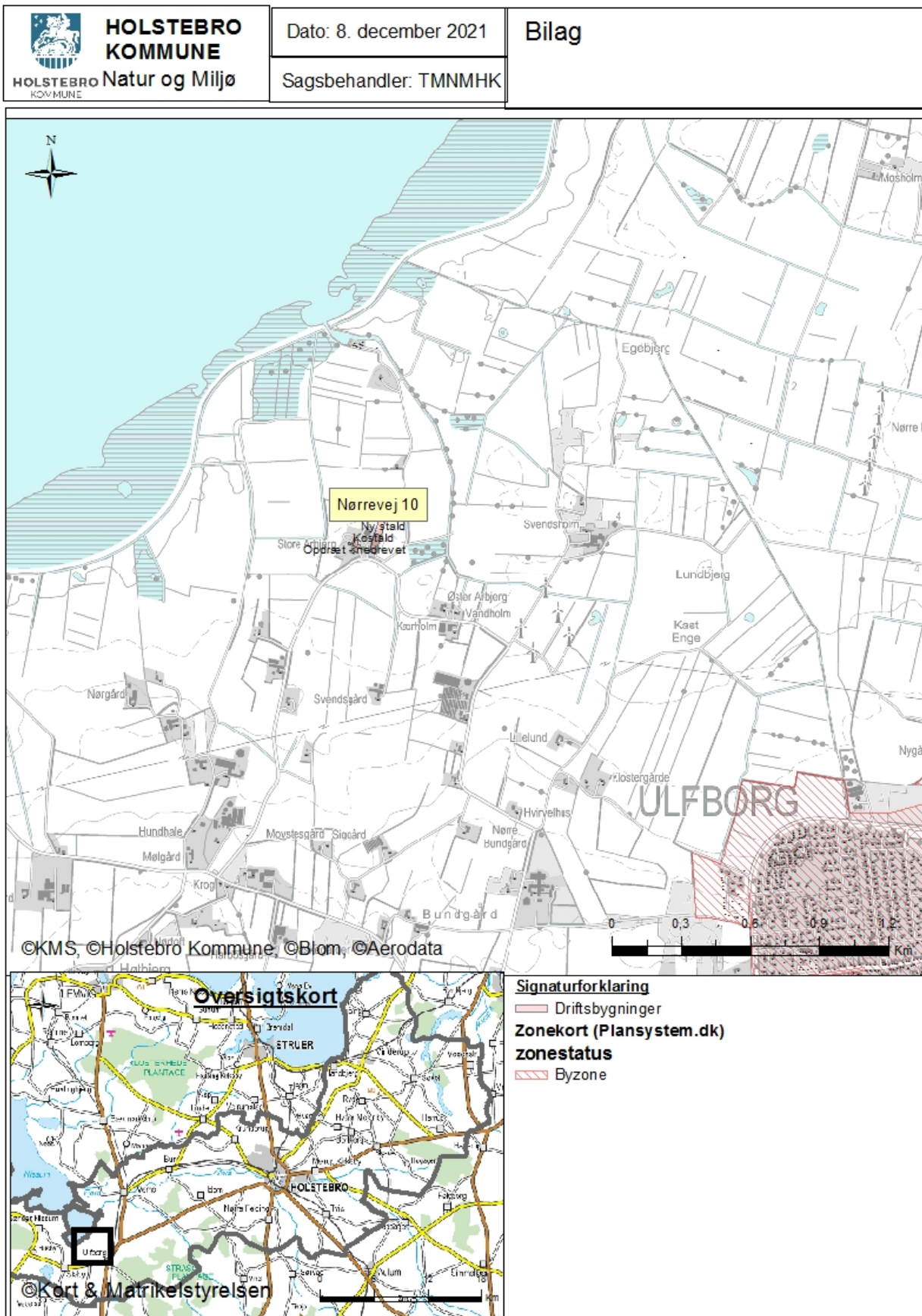
- Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk, e-mail: rim@vestjysk.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 411 meter meter fra husdyrbrugets lugtcentrum (lugtkonsekvensradius).
- Naboer der matrikulært grænser op til husdyrbruget.

I 2 ugers nabohøringen høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

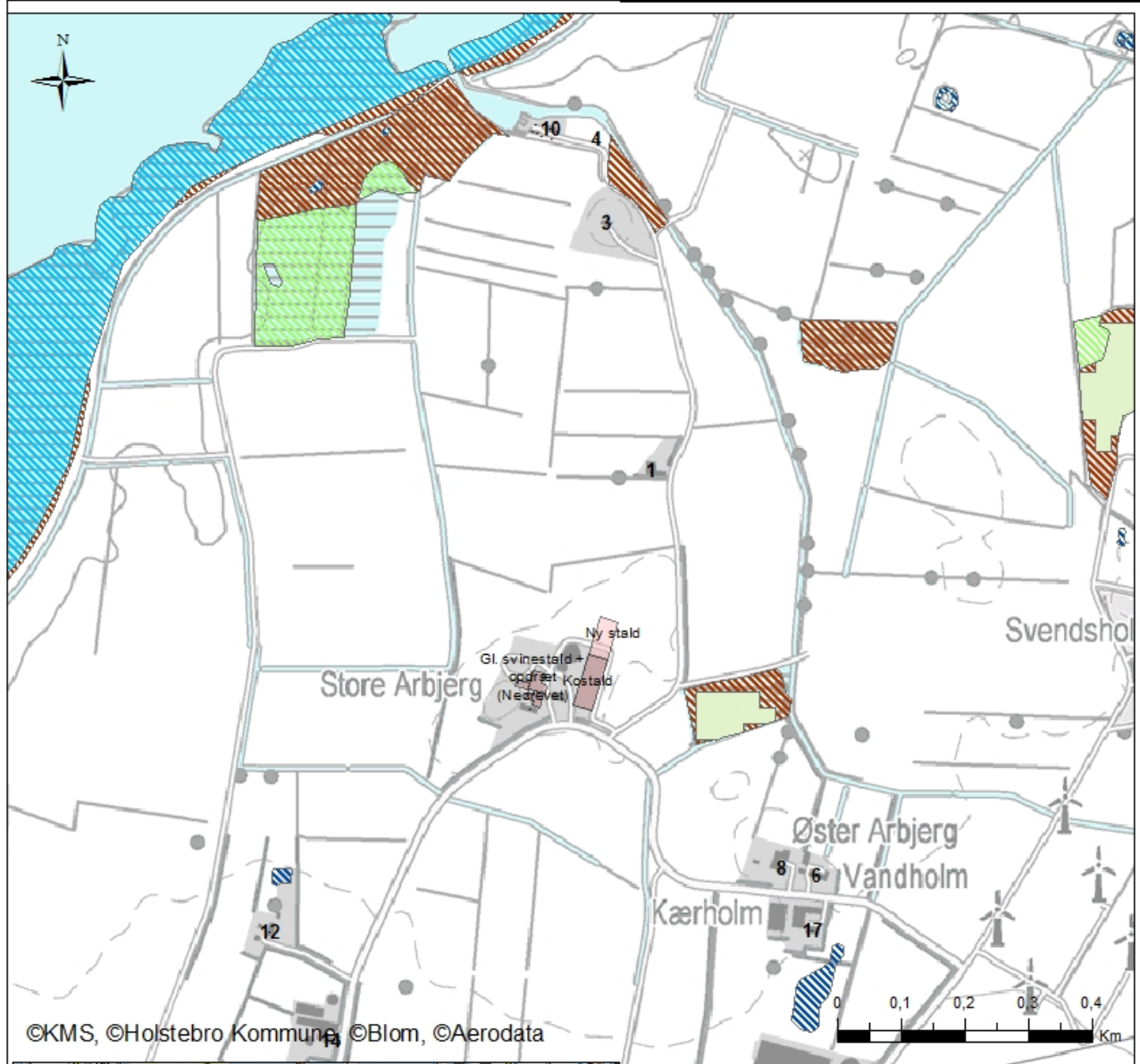
Bilag

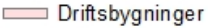
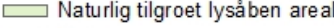

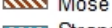
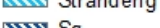

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 – Naturområder omkring anlæg

 HOLSTEBRO KOMMUNE HOLSTEBRO Natur og Miljø KOMMUNE	Dato: 8. december 2021	Bilag
	Sagsbehandler: TMNMHK	

- Signaturforklaring**
- Driftsbygninger
 - Naturlig tilgroet lysåben areal
 - Eng
 - Mose
 - Strandeng
 - Sø

Bilag 3 – Oversigt over gældende vilkår

Gældende vilkår i 16a miljøgodkendelse.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

1. Ved udnyttelse af denne § 16a miljøgodkendelse ophæves miljøgodkendelsen af 01-09-2014 og tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 03-05-2017, meddelt i henhold til § 12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelses vilkår. Opgørelse af eksempelvis:
 - produktionsarealets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - driftsjournaler (jf. bilag 8)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste 5 år.
4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

5. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.
6. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende
7. Der skal indsendes dokumentation for etablering af afløb i alle dybstrøelsesstalde/-afsnit inden stalden tages i brug.

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

8. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - eksempelvis i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder m.v. og vedligeholdes. Inspektion og eventuel vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jf. bilag 8.
9. Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

10. Plansiloen skal etableres i overensstemmelse med Landbrugets Byggeblade.
11. Ensilage (ikke-saftgivende), der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånere mod vandløb og søer. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer.
12. Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde et afstandskrav på 100 meter til nabobeboelse.
13. Ensilagemarkstakke må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 5 år. Der skal føres en journal over placeringen af stakkene på kort. Journalen skal opbevares i 5 år.

14. Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.
15. Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

Driftsforstyrrelser eller uheld

16. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal op-hænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.
17. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
18. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand og lignende.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

19. Der skal fortsat og stedse vedligeholdes skærmende beplantning omkring husdyrbruget, jf. bilag 5. Beplantninger og beplantningsbælterne skal bestå af hjemmehørende, egnstypiske træer og buske.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

20. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.
21. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrø-elsesmåtten altid er tør i overfladen.

Øvrige gener

Transport

22. Transport til og fra husdyrbruget skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
23. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse. Hvor dette ikke er muligt, skal transporten foregå i lukket tankvogn eller gyllevogn med slan-gedrypstop og spildbakke, så vidt muligt på hverdage i tidsrummet 7-16.

Støj

24. Støjbidraget fra staldene, sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for omboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjkilder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

25. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

26. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).
27. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Handleplaner ved uforudsete gener

28. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efterviser at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Miljø- og ressourcestyring

Miljø- og ressourcestyring

29. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer, jf. bilag 8.
30. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
31. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
32. Det nye byggeri skal i projekteringen gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier indføres på husdyrbruget.
33. Senest 5 år efter den seneste energigennemgang af ejendommen, skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lignende samt de heraf afledte forhold, såsom eksempelvis varmegenindvindingspo-

tentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune.

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 230322 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.